
Les i dette nummeret

LES MER OM

Måling av skrøpelighet i klinisk praksis

Skrøpelighet og aktivitetsnivå er viktige prognostiske faktorer, særlig hos eldre. Skrøpelighet kan måles med ganghastighet, skrøpelighetsindeks og klinisk skrøpelighetsskala. Kartlegging av skrøpelighet er nyttig ved kliniske vurderinger, både i allmennmedisin, geriatri og intensivmedisin.

I en studie med 210 hjemmевærende pleietrengende eldre i Sandefjord ble over tre firedeler klassifisert som moderat eller alvorlig skrøpelige. Høy grad av skrøpelighet var assosiert med senere akutt sykehusinnleggelse og død.

Leder: Måling av skrøpelighet – når, hvorfor og hvordan?

Kronikk: Systematisk vurdering av skrøpelighet

Kronikk: Fastlegens rolle ved skrøpelighet hos hjemmeboende eldre personer

Originalartikkel: Skrøpelighet blant eldre pasienter med hjemmesykepleie

Mindre bruk av antibiotika under koronapandemien

Forskrivningen av antibiotika til personer utenfor institusjon var betydelig lavere i månedene etter at covid-19-pandemien nådde Norge i slutten av februar 2020. Dette viser tall fra Reseptregisteret og grossistenes legemiddelstatistikk. Reduksjonen var størst for antibiotika mot luftveisinfeksjoner og i de yngste aldersgruppene. Den sterke reduksjonen kan forklares med smitteverntiltak og redusert kontakt med helsetjenesten. Pandemien har dermed bidratt til at regjeringens mål om 30 % redusert antibiotikabruk innen utgangen av 2020 er nådd.

Kort rapport: Bruk av antibiotika under covid-19-pandemien

Kasuistikker til å lære av

Infeksjoner kan forårsake immunmediert skade av nyrene. En kvinne i 20-årene utviklet glomerulonefritt uten sikre tegn til infeksjon ved undersøkelse av urin, vaginalsekret, spinalvæske og blod. Prøver fra svelg ga oppvekst av *Streptococcus equi*, en bakterie som er vanlig hos hester. Ved nærmere utspørring kom det frem at pasienten hadde daglig kontakt med hest.

Når pasientens sykdomsforløp ikke blir som forventet, må diagnosen revurderes. Vanlige symptomer skyldes ikke alltid de mest vanlige sykdommene. Dette er lærdommen fra historien om en pasient som ble utredet for residiverende feber og nattlig tørrhoste.

Noe å lære av: En mann i 50-årene med tørrhoste og pleuravæske
Kort kasuistikk: Glomerulonefritt etter kontakt med hest

Publisert: 8. mars 2021. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.21.04.03

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 25. mars 2026.